

ПРАВИЛА І НОРМИ ШКОЛИ

Впровадження концепції Нової української школи включає повне оновлення змісту навчальних програм, використання інтерактивних методів навчання, впровадження «педагогіки партнерства».

В основі педагогіки партнерства спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками.

Концепція безпечної школи охоплює захист і запобігання загрозам життю та добробуту дітей, забезпечення готовності до небезпек і, в разі потреби, відновлення після них, незалежно від того, де вони трапилися — у школі, по дорозі до школи чи зі школи.

У цій концепції йдеться про школу як установу, що об'єднує, прокладає місток між родинами та місцевими громадами, надає широкий спектр інтелектуальних і соціальних ресурсів та сприяє життєстійкості на багатьох рівнях. Життєстійкість — це здатність долати труднощі та адаптуватися під час загрози. Так школа відіграє роль каталізатора у створенні захисного середовища, знижуючи ризик заподіяння шкоди дітям, надаючи їм психосоціальну підтримку, яка сприяє їхній життєстійкості.

Важлива у цих процесах роль учителів і керівників шкіл, які покликані перетворити сучасну школу на школу, дружню до дитини, створити середовище партнерства між учнями, вчителями та батьками. Там учні матимуть усі можливості для всебічного розвитку свого потенціалу. Замість того, щоб мотивувати учнів страхом, учителям слід спілкуватися з ними у привітній, співчутливій і турботливій атмосфері. Це не лише підтримує психосоціальне благополуччя та ефективне навчання учнів, а й відновлює довіру між дітьми та дорослими. Таке співчутливе ставлення показує позитивний приклад дітям і заохочує кожного ставитися до інших із гідністю та повагою.

Зазвичай у закладах освіти ухвалюють загальні правила поведінки для учнів. Йдеться про правила поведінки на уроках, під час перерв, рекомендації до зовнішнього вигляду. Ці правила обов'язково обговорюють з учнями та розміщують на шкільному сайті.

Правила поведінки школярів базуються на законах України, постановах Міністерства освіти та науки України та органів місцевого самоврядування, Статуті закладу освіти.

Приклади загальних правил

- Учні мають приходити в школу за 15–20 хвилин до початку занять, чисті та охайні, зайняти своє робоче місце з першим дзвінком, підготувати навчальне приладдя, яке знадобиться на уроці.
- Забороняється приносити з будь-якою метою на територію школи та використовувати в будь-який спосіб зброю, зокрема ножі, вибухові, вогненебезпечні речовини; спиртні напої, цигарки, наркотики та інші запаморочні засоби й отрути.
- Забороняється вживання непристойних виразів і жестів.
- Також не можна без дозволу педагогів (за узгодженням з батьками) виходити за межі школи та її території в урочний час.

- 🕒 Учні мають бережно ставитися до майна школи, акуратно поводитися як зі своїм, так і з чужим майном, дотримуватися чистоти й порядку на території школи.
- 🕒 Фізична конфронтація, залякування і знуцання з людини або тварини є неприпустимими формами поведінки учнів у школі та за її межами.
- 🕒 Учні зобов'язані виконувати домашні завдання в терміни, встановлені шкільною програмою.
- 🕒 На першу вимогу вчителів слід надавати щоденник.
- 🕒 Щодня вести запис домашніх завдань у щоденнику.
- 🕒 Приносити на заняття всі потрібні підручники, зошити, письмове приладдя, інструменти, робочий і спортивний одяг.

Приклади правил, що стосуються поведінки на уроках

- 🕒 Коли вчителі заходять до класу, учні встають, вітаючи педагогів. Так само учні вітають будь-якого дорослого, який увійшов до класу під час занять, окрім уроків інформатики, коли учні працюють за комп'ютерами.
- 🕒 Якщо під час занять дитині потрібно вийти з класу, вона повинна попросити дозволу вчителя чи вчительки, піднявши руку.
- 🕒 Якщо учень / учениця хоче поставити питання або відповісти на питання, він / вона підіймає руку.
- 🕒 Діти мають право в коректній формі обстоювати свої погляди та переконання при обговоренні різних спірних і неоднозначних питань.

Приклади правил, що стосуються поведінки під час перерв

- 🕒 Під час перерви учні зобов'язані:
  - підтримувати чистоту і порядок на своїх робочих місцях;
  - вийти з класу, якщо попросить учитель або вчителька;
  - слухати вимоги чергових учнів чи вчителів.
- 🕒 Перерва — особистий час кожної дитини. Вона може проводити його так, як вважає за потрібне, проте не повинна заважати іншим.
- 🕒 Під час перерви учні можуть вільно переміщатися школою, окрім тих місць, де їм заборонено перебувати з огляду на техніку безпеки (горище, підвал, кухня, фізична і хімічна лабораторії, майстерня, спортзал).
- 🕒 Під час перерв забороняється бігати сходами, поблизу вікон і в інших місцях, не пристосованих для ігор.
- 🕒 Під час перерв забороняється штовхати одне одного, кидатися предметами та застосовувати фізичну силу.
- 🕒 У школі та на прилеглий до неї території категорично забороняється тютюнопаління.
- 🕒 Категорично заборонено самовільно відчиняти вікна, сидіти на підвіконнях.
- 🕒 На перервах школярі можуть звернутися до свого класного керівника чи керівниці, чергових учителів, адміністрації школи по допомогу, якщо проти них вчиняють протиправні дії.

Більше рекомендуємо прочитати в посібнику «Безпечна і дружня до дитини школа в контексті реформи “НУШ”».